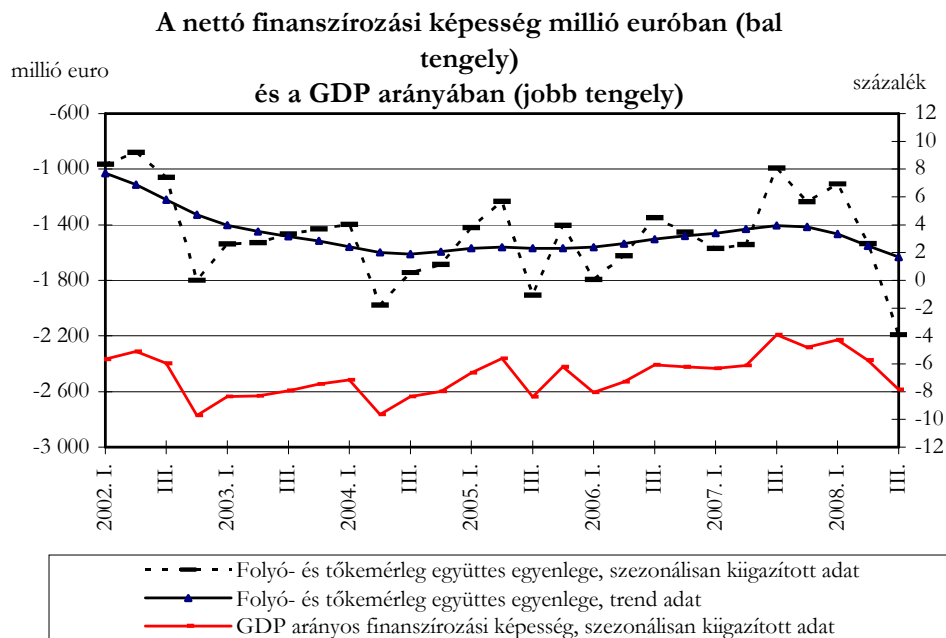

Statisztikai közlemény
a fizetési mérleg alakulásáról
2008. III. negyedév

Az MNB a meghirdetett adatközzételési és -felülvizsgálati gyakorlatával összhangban 2008. december 31-én először publikálja a 2008. III. negyedéves fizetésimérleg-statisztikákat, és módosítja a 2008. I-II. negyedéves adatokat.

A negyedéves adatok alapján 2008 III. negyedévében a külfölddel szemben fennálló finanszírozási igény (a folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg együttes hiánya), amely az előző negyedévhez képest nőtt, 2365 millió euro (forintban számítva 556 milliárd forint), a szezonális hatások kiszűrésével 2182 millió euro, ami a GDP 7,8 százaléka.

1. ábra

1. tábla
A folyó fizetési mérleg és a külső finanszírozás alakulása

millió euro

	2007					2008			
	I.n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I.-IV.n.év	I.n. év	II. n. év	III. n. év	I.-III.n. év
1. Reálgazdasági tranzakciók	154	428	449	338	1 370	451	471	376	1 297
<i>Export</i>	18 782	19 829	20 644	21 569	80 824	21 362	22 414	22 123	65 899
<i>Import</i>	18 627	19 400	20 196	21 231	79 454	20 911	21 944	21 747	64 602
1.1. Aruforgalom	-12	89	47	194	318	377	169	-206	341
1.1.1. <i>Export</i>	16 183	16 803	17 080	18 313	68 379	18 589	19 128	18 105	55 822
1.1.2. <i>Import</i>	16 194	16 713	17 033	18 119	68 060	18 212	18 959	18 311	55 481
1.2. Szolgáltatások	166	339	402	144	1 051	73	301	582	956
1.2.1. <i>Idegenforgalom, egyenleg</i>	214	404	382	300	1 301	192	347	455	993
<i>bevétel</i>	618	875	1 159	798	3 450	682	988	1 451	3 120
<i>kiadás</i>	404	471	777	498	2 149	490	641	996	2 127
1.2.2. <i>Egyéb szolgáltatások, egyenleg</i>	-48	-65	20	-156	-249	-119	-46	127	-37
<i>bevétel</i>	1 981	2 151	2 405	2 458	8 995	2 091	2 298	2 568	6 957
<i>kiadás</i>	2 030	2 216	2 386	2 614	9 245	2 209	2 344	2 440	6 994
2. Jövedelem és transzfermérleg	-1 596	-2 398	-2 128	-1 758	-7 880	-2 087	-2 416	-2 868	-7 371
2.1. Jövedelmek	-1 627	-2 187	-1 726	-1 846	-7 386	-1 832	-2 121	-2 510	-6 463
2.1.1. <i>Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem</i>	-500	-546	-512	-591	-2 149	-773	-812	-901	-2 486
2.1.2. <i>Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem</i>	-1 352	-1 900	-1 463	-1 524	-6 240	-1 295	-1 597	-1 899	-4 791
2.1.3. <i>Munkavállalói jövedelmek</i>	225	260	249	270	1 003	236	289	289	814
2.2. Viszonytalan folyó átutalások	32	-210	-403	87	-494	-255	-296	-357	-908
3. Folyó fizetési mérleg	-1441	-1969	-1680	-1420	-6510	-1636	-1946	-2492	-6074
4. Tökemérleg	54	136	601	348	1 139	788	126	127	1 042
5. Nem adóssággeneráló finanszírozás	-274	-4 037	-914	412	-4 813	1 410	-1 136	365	639
5.1. <i>Külföldön</i>	-651	-731	-385	-873	-2 640	-364	540	-414	-238
5.1.1. <i>Részvény és egyéb részesedés</i>	-484	-765	-152	-641	-2 042	-85	-81	-132	-299
5.1.2. <i>Újrabefektetett jövedelem</i>	-166	35	-234	-233	-598	-279	622	-282	61
5.2. <i>Magyarországon</i>	1 060	-2 177	2 206	2 258	3 347	1 395	-553	821	1 663
5.2.1. <i>Részvény és egyéb részesedés</i>	347	-719	496	721	844	306	117	-345	79
5.2.2. <i>Újrabefektetett jövedelem</i>	713	-1 457	1 710	1 537	2 503	1 089	-670	1 166	1 584
5.3. <i>Portfólió befektetések, részvény és egyéb részesedés</i>	-683	-1 130	-2 734	-973	-5 520	379	-1 123	-41	-786
6. Adóssággeneráló finanszírozás	2 222	6 275	2 180	1 102	11 779	656	3 397	2 485	6 538
6.1. <i>Adóssággeneráló finanszírozás, közvetlen tőkebefektetések egyéb tőke nélkül</i>	2 407	4 185	2 581	1 704	10 877	1 141	1 815	3 265	6 221
6.1.1. <i>Követelés</i>	-753	165	1 243	261	916	-750	-212	-110	-1 072
6.1.2. <i>Tartozás</i>	3 160	4 021	1 338	1 443	9 961	1 891	2 026	3 375	7 292
6.2. <i>Közvetlen tőkebefektetések egyéb tőke</i>	-185	2 090	-401	-602	901	-485	1 582	-780	317
6.2.1. <i>Külföldön</i>	-36	16	49	-154	-124	55	60	-376	-261
6.2.1.1. <i>Követelés</i>	-84	118	-16	-127	-109	2	-8	-388	-393
6.2.1.2. <i>Tartozás</i>	48	-102	65	-27	-15	53	67	12	132
6.2.2. <i>Magyarországon</i>	-149	2 073	-450	-448	1 026	-540	1 522	-404	578
6.2.2.1. <i>Követelés</i>	-240	125	-387	-3 076	-3 579	-832	62	327	-443
6.2.2.2. <i>Tartozás</i>	91	1 949	-63	2 628	4 605	292	1 460	-731	1 021
7. Külfölddel szembeni finanszírozási képesség									
7.1. <i>Felülről számított (folyó és tőkemérleg)</i>	-1 388	-1 833	-1 079	-1 072	-5 371	-848	-1 820	-2 365	-5 032
7.2. <i>Alulról számított (pénzügyi mérleg alapján)</i>	-1 948	-2 238	-1 266	-1 514	-6 966	-2 066	-2 261	-2 850	-7 177
7.3. <i>Elérés (Tévedések és kibagyasok egyenlege, NEO)</i>	-561	-405	-188	-442	-1 595	-1 218	-441	-486	-2 145

2. tábla

A folyó fizetési mérleg és a külső finanszírozás alakulása (szezonálisan kiigazított adatok)

millió euro

	2007				2008		
	I. n.év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I. n.év	II. n. év	III. n.év
1. Reálgazdasági tranzakciók	222	300	439	410	459	409	351
1.1. Export	19 228	19 626	20 327	20 911	21 800	21 963	22 477
1.2. Import	19 272	19 294	20 489	20 381	21 625	21 824	22 064
1.1. Áruforgalom	-80	32	142	206	274	131	-110
1.1.1. Export	16 491	16 624	17 607	17 657	18 909	18 914	18 675
1.1.2. Import	16 631	16 540	17 433	17 475	18 674	18 756	18 747
1.2. Szolgáltatások	318	291	259	220	274	269	345
1.2.1. Idegenforgalom, egyenleg	342	357	291	316	302	325	347
bevétel	825	839	819	868	872	947	1 070
kiadás	488	495	544	598	589	671	691
1.2.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	3	-79	-63	-121	-92	-57	72
bevétel	2 090	2 170	2 431	2 294	2 205	2 319	2 595
kiadás	2 062	2 279	2 451	2 405	2 319	2 411	2 511
2. Jövedelem és transzfermérleg	-1 858	-2 038	-2 041	-2 056	-2 165	-2 307	-2 545
2.1. Jövedelmek	-1 658	-2 036	-1 794	-1 873	-1 902	-1 951	-2 580
2.1.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem	-479	-520	-559	-630	-716	-802	-900
2.1.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem	-1 431	-1 565	-1 572	-1 649	-1 404	-1 543	-1 723
2.1.3. Munkavállalói jövedelmek	241	246	253	258	262	275	286
2.2. Viszonylatlan folyó átutalások	-53	-134	-239	-45	-279	-216	-219
3. Folyó fizetési mérleg	-1 534	-1 756	-1 573	-1 618	-1 831	-1 853	-2 157
4. Tőkemérleg	81	160	576	339	805	139	121
6. Külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség	-1 572	-1 543	-996	-1 235	-1 107	-1 535	-2 182

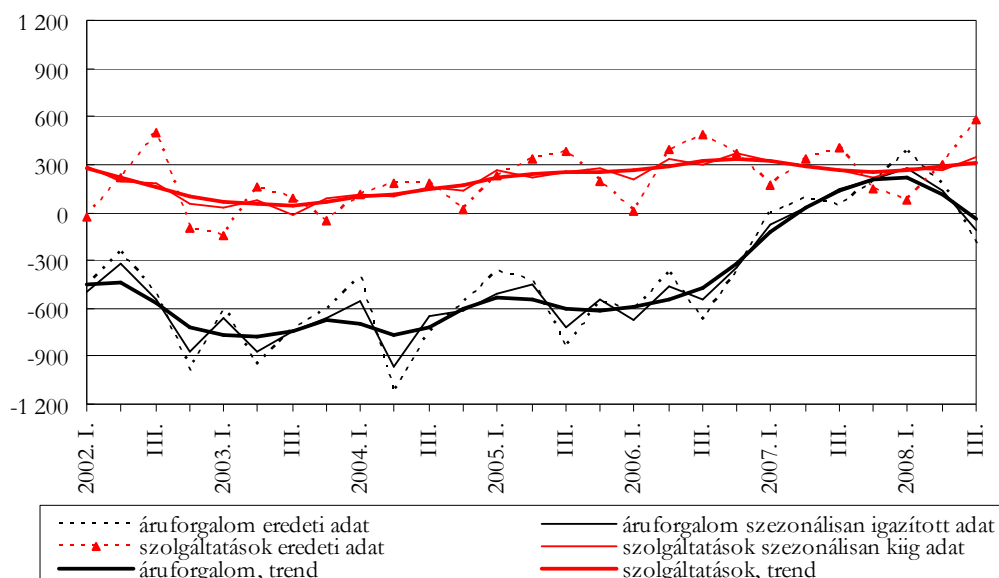
A külfölddel szemben fennálló finanszírozási képesség összetevőinek alakulása

A folyó fizetési mérleg hiánya 2008 harmadik negyedében a szezonális hatásokat kiszűrve 2157 millió euro lett, mintegy 300 millióval nagyobb az előző negyedévi hiányhoz képest.

Az áruforgalom egyenlege a szezonális hatásoktól megtisztítottan 2007 első negyedét követően 2008 harmadik negyedévében ismét negatív lett, -110 millió euro. A szolgáltatások többlete meghaladta az előző negyedévit, mértéke 345 millió euró. (2. ábra).

2. ábra

Az áruforgalmi mérleg és a szolgáltatások egyenlegének alakulása

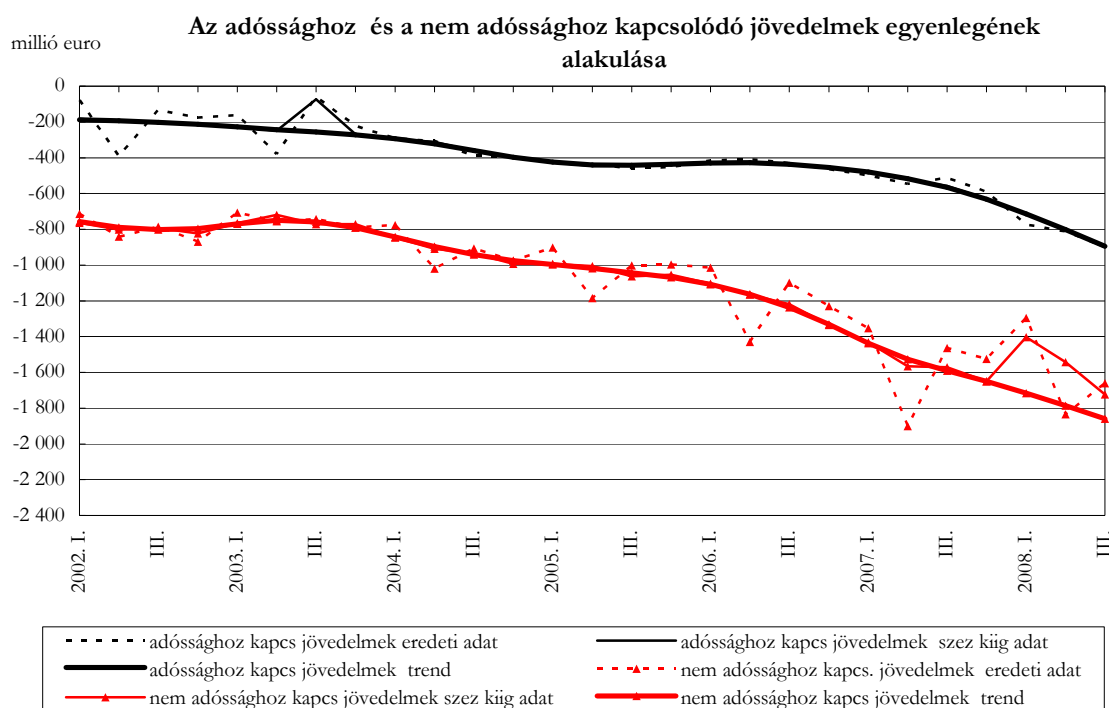
A szolgáltatásokon belül az idegenforgalmi többlet harmadik negyedéves szezonálisan kiigazított adata 347 millió euro, az egyéb szolgáltatások bevételi többlete 72 millió euro volt.

A jövedelmeken belül az adóssághoz kapcsolódó jövedelmek szezonálisan kiigazított hiánya 900 millió euro, a nem adósság típusú jövedelmeken keletkezett hiány pedig 1723 millió euro lett.

A folyó transzferek egyenlege 2008. III. negyedévében 219 millió eurós hiányt mutatott.

Az EU-val kapcsolatos harmadik negyedéves tranzakciókat tekintve, a folyó transzferek hiánya 86 millió euro, míg a tőketranszferként elszámolt tranzakciók bevételi többlete 144 millió euro. Összességében tehát a harmadik negyedévben 58 millió euro bevételi többlet keletkezett az EU-transzfereken.

3. ábra

2008. III. negyedévében a **nem adóssággeneráló finanszírozás** formájában megvalósuló tőkemozgások egyenlege összességében 365 millió euro forrásbeáramlást mutatott. Ebből a magyar befektetők külföldre irányuló, részesedés formájában megvalósuló közvetlen tőkebefektetésének értéke 132 millió euro, a külföldi befektetők tőke kivonása 345 millió euro. A magyarok külföldi befektetéseihez kapcsolódó újrabefektetett jövedelmek 282 millió euróval, míg a külföldiek magyarországi befektetéseinek elszámolt újrabefektetett jövedelme 1166 millió euróval növelte a befektetések értékét.¹ A tulajdonviszonyt megtestesítő portfólió befektetéseknél 41 millió euro forráskiáramlás történt, ebből 507 millió euro volt a magyar befektetők külföldi részvényvásárlása és 465 millió euro volt a külföldiek részvényvásárlása.

¹ Az újrabefektetett jövedelem az adózott eredmény és a megszávozott osztalék különbsége. 2007-re a közvetlen tőkebefektetések adózott eredmény komponense is már a vállalati kérdőíveken alapuló, jelentett adat, így az újrabefektetett jövedelem is az. 2008-ra az adózott eredmény még becslés, ezért annak ellenére, hogy az osztalék már jelentett adatokon alapul, az újrabefektetett jövedelem is csak becslés. A kérdőívek, illetve a becslés éves adatát az adózott eredménynél a GDP szezonális faktorainak arányában közel egyenletesen osztjuk negyedévekre. Az osztalék mint jövedelem a tulajdonos döntése alapján keletkezik, statisztikai elszámolása a megszávozás időpontjához igazodik és közvetlen jelentésekből származik. Mivel a vállalkozások az osztalékról általában az év első felében, túlnyomórészt a második negyedévben döntenek, ezért a második negyedévben az újrabefektetett jövedelem értéke jellemzően negatív.

Az **adóssággeneráló finanszírozás** egyenlege a harmadik negyedévben 2485 millió euro volt, ebből a közvetlen tőkebefektetésekhez tartozó egyéb tőkemozgásoknál a magyar befektetők külföldi közvetlen tőkebefektetéseihez 376 millió, a külföldiek magyarországi tőkebefektetéseihez pedig 404 millió euro forráskiáramlás kapcsolódott.

A tartalékok, adósságállomány alakulása

2008. szeptember végén a jegybanki tartalékok értéke 17,4 milliárd euro volt.

A közvetlen tőkebefektetésen belül elszámolt egyéb tőkét nem tartalmazó nemzetgazdasági nettó adósságállomány 2008. szeptember végén 51,9 milliárd euro (a GDP arányában 48,9%) volt, az egyéb tőkével együtt pedig 55,0 milliárd eurót (a GDP arányában 51,9%) tett ki.

3. tábla
Magyarország külfölddel szembeni követelés- és tartozásállománya

	2007				2008			
	I.n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I.n. év nyitó**	I.n. év	II. n. év	III. n. év
1. Követelések	60 449	62 065	62 098	66 816	69 118	71 769	75 444	78 356
1.1. Nemzetközi tartalékok	16 999	16 966	16 478	16 385	16 385	16 815	17 290	17 409
1.2. Közvetlen tőkebefektetések*	17 619	17 991	18 096	21 667	28 137	28 788	28 714	29 805
1.3. Portfólió befektetések	5 225	5 456	5 933	6 219	6 379	6 479	6 987	6 838
1.4. Pénzügyi derivatívák	1 615	1 899	1 634	1 661	2 386	3 218	4 274	2 870
1.5. Egyéb befektetések	18 992	19 752	19 957	20 883	15 830	16 468	18 178	21 434
2. Tartozások	157 801	166 495	167 027	172 554	179 610	180 490	190 423	192 465
2.1. Közvetlen tőkebefektetések*	71 846	73 206	75 845	80 819	81 904	81 156	86 839	84 854
2.2. Portfólió befektetések	50 080	53 109	49 403	47 961	53 206	50 764	52 681	52 664
2.3. Pénzügyi derivatívák	1 905	2 276	2 142	2 175	2 539	3 721	3 893	3 133
2.4. Egyéb befektetések	33 971	37 903	39 638	41 599	41 960	44 849	47 010	51 815
3. Nettó tartozás (2-1)	97 352	104 430	104 929	105 738	110 492	108 721	114 979	114 109

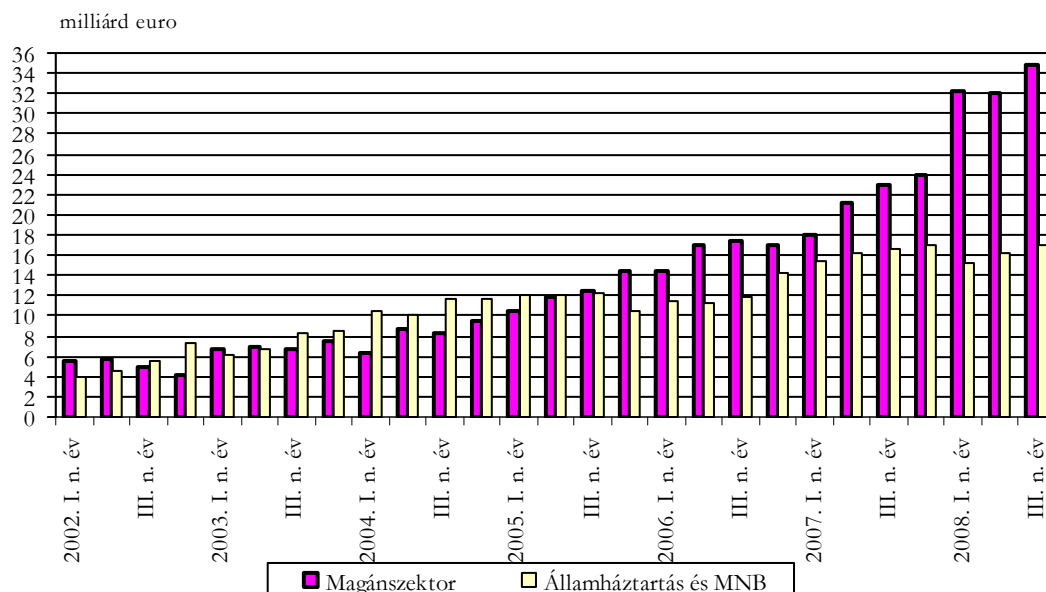
Memorandum:

4. Bruttó adósság (közvetlen tőkebefektetés egyéb tőke nélkül)	72 629	77 643	79 194	81 333	81 685	85 555	90 046	95 367
4.1. Államháztartás és MNB	32 971	33 896	33 835	34 234	33 986	33 134	34 724	35 551
4.2. Magánszektor	39 658	43 747	45 358	47 099	47 699	52 421	55 322	59 816
5. Nettó adósság (közvetlen tőkebefektetés egyéb tőke nélkül)	33 317	37 242	39 529	40 935	45 809	47 468	48 384	51 903
5.1. Államháztartás és MNB	15 350	16 160	16 562	16 960	16 670	15 268	16 276	17 016
5.2. Magánszektor	17 967	21 083	22 967	23 975	29 139	32 200	32 108	34 886

* a befektetés iránya szerinti bontásból a követelések illetve tartozások külön csoportosítva

** az új adatgyűjtési rendszerből származó nyitó állományok, a módszertani változás publikált adatokra gyakorolt hatása részletesen a 2008. első negyedévi statisztikai közlemény 2. mellékletében olvasható.

4. ábra
Magyarország nettó adósságállománya*, 2002-2008

/ * a közvetlen tőkebefektetéseken belül elszámolt egyéb tőke nélkül

* * * * *

A sajtóközleményben - az eddigieknek megfelelően – a speciális célú vállalatok nélküli fizetésimérleg-adatok kerülnek bemutatásra. A honlapon azonban megtalálhatók mind a speciális célú vállalatok nélküli, mind pedig az azokat is tartalmazó fizetésimérleg- és állományi statisztikák. A 2008. negyedik negyedévi fizetésimérleg- és külfölddel szembeni állományi statisztikákat, valamint a 2008 I-III. negyedéves adatok revízióját 2009. március 31-én teszi közzé az MNB. Ezzel együtt kerül sor a 2007-es vállalati kérdőívek alapján összeállított közvetlen tőkebefektetés adatok ország- és ágazati bontásának közzétételére.

Részletes táblázatok: [Fizetési mérleg](#)

Módszertani anyagok: [Módszertani megjegyzések](#)

Grafikon készlet: [Grafikonok](#)

[Kérdések-válaszok](#)

2008. december 31.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKA

A Magyar Nemzeti Bank egyik alapvető, törvényben rögzített feladata, hogy statisztikai információkat gyűjtsön és hozzon nyilvánosságra. Az MNB a nemzetközi szabványoknak megfelelően előállított statisztikai adatokat a felhasználók számára rendszeresen elérhetővé teszi. A gazdasági folyamatok mélyreható elemzését a Magyar Nemzeti Bank által rendszeresen nyilvánosságra hozott „Jelentés az infláció alakulásáról” és a „Jelentés a pénzügyi stabilitásról” című kiadványai tartalmazzák, amelyek a www.mnb.hu-n megtalálhatók.